

Κεφ. 4.2. - Τράπεζα Θεμάτων 2022 - Άλγεβρα Β' Λυκείου
ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ & ΛΥΣΕΙΣ
Θέμα 2 – Κωδικοί:
14981, 15012, 15096, 15642, 21997
1. Θέμα 14981 Αρχέτυπο

 Δίνεται το πολυώνυμο $P(x) = x^3 - x + 6$.

 α) Να υπολογίσετε το $P(-2)$.

(Μονάδες 5)

 β) Να αποδείξετε ότι το $x + 2$ είναι παράγοντας του $P(x)$.

(Μονάδες 5)

 γ) Να παραγοντοποιήσετε το $P(x)$.

(Μονάδες 15)

ΛΥΣΗ

 α) Είναι $P(-2) = (-2)^3 - (-2) + 6 = -8 + 2 + 6 = 0$.

 β) Αφού ο αριθμός -2 είναι ρίζα του πολυωνύμου $P(x)$, άρα το $x - (-2) = x + 2$ θα είναι παράγοντας του $P(x)$.

 γ) Με βάση το β) ερώτημα, η διαίρεση $P(x) : (x + 2)$ θα είναι τέλεια, αφού το υπόλοιπο αυτής της διαίρεσης είναι το $P(-2) = 0$. Εκτελούμε το σχήμα Horner για να βρούμε το πηλίκο της παραπάνω διαίρεσης.

1	0	-1	6	-2
	-2	4	-6	
1	-2	3	0	

 Άρα $P(x) = (x + 2)(x^2 - 2x + 3)$. Παρατηρούμε τώρα, ότι η διακρίνουσα του τριωνύμου $x^2 - 2x + 3$ είναι $\Delta = (-2)^2 - 4 \cdot 1 \cdot 3 = -8 < 0$, άρα δεν αναλύεται σε γινόμενο.

Έξυπνα & Εύκολα!

2. Θέμα 15012 Αρχέτυπο

Η διαίρεση ενός πολυωνύμου $P(x)$ με το $x-3$ έχει πηλίκο x^2+2 και υπόλοιπο 4.

α) Να γράψετε την ταυτότητα της παραπάνω διαίρεσης.

(Μονάδες 8)

β) Να δείξετε ότι $P(x) = x^3 - 3x^2 + 2x - 2$.

(Μονάδες 8)

γ) Είναι το $x=3$ ρίζα του πολυωνύμου $P(x)$; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

(Μονάδες 9)

ΛΥΣΗ

α) Σύμφωνα με την ταυτότητα της διαίρεσης είναι:

$$P(x) = (x-3)(x^2+2) + 4$$

β) Έχουμε $P(x) = (x-3)(x^2+2) + 4 \Leftrightarrow P(x) = x^3 + 2x - 3x^2 - 6 + 4$.

Τελικά $P(x) = x^3 - 3x^2 + 2x - 2$.

γ) Ο αριθμός $x=3$ είναι ρίζα του πολυωνύμου $P(x)$, αν η διαίρεσή του με το $x-3$ έχει υπόλοιπο 0, που δεν συμβαίνει εδώ, αφού $P(3)=4$, άρα το $x=3$ δεν είναι ρίζα του πολυωνύμου.

Έξυπνα & Εύκολα!

3. Θέμα 15096 Αρχέτυπο

Δίνεται το πολυώνυμο $P(x) = 2x^3 + x^2 - 3x + 1$.

α) Να αποδείξετε ότι το 1 και το -1 δεν είναι ρίζες του πολυωνύμου.

(Μονάδες 10)

β) Να κάνετε τη διαίρεση του $P(x)$: $(x^2 + x - 1)$ και να γράψετε την ταυτότητα της διαίρεσης.

(Μονάδες 15)

ΛΥΣΗ

α) Είναι:

$$P(-1) = 2(-1)^3 + (-1)^2 - 3(-1) + 1 = 3 \neq 0 \text{ και}$$

$$P(1) = 2 \cdot 1^3 + 1^2 - 3 \cdot 1 + 1 = 1 \neq 0.$$

Άρα το 1 και το -1 δεν είναι ρίζες του πολυωνύμου.

β) Είναι:

$2x^3 + x^2 - 3x + 1$	$x^2 + x - 1$
$-2x^3 - 2x^2 + 2x$	$2x - 1$
$-x^2 - x + 1$	
$x^2 + x - 1$	
0	

Άρα το πηλίκο της διαίρεσης των δύο πολυωνύμων είναι το $\pi(x) = 2x - 1$ και το υπόλοιπο είναι 0.

Επομένως ισχύει: $P(x) = (x^2 + x - 1) \cdot (2x - 1)$.

Έξυπνα & Εύκολα!

4. Θέμα 15642 Αρχέτυπο

Δίνεται το πολυώνυμο $P(x) = 2(x-1)^{20} - 3(x-1)^{10} + 5x^2 - 3x - 2$.

α) Να δείξετε ότι το πολυώνυμο $P(x)$ έχει παράγοντα το $x-1$.

(Μονάδες 10)

β)

i. Να υπολογίσετε την τιμή $P(0)$.

(Μονάδες 5)

ii. Είναι το x παράγοντας του πολυωνύμου $P(x)$; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

(Μονάδες 10)

ΛΥΣΗ

α) Ένα πολυώνυμο $P(x)$ έχει παράγοντα το $x-\rho$ αν και μόνο αν $P(\rho)=0$. Έχουμε $P(1) = 2(1-1)^{20} - 3(1-1)^{10} + 5 \cdot 1^2 - 3 \cdot 1 - 2 = 0$, άρα το $x-1$ είναι παράγοντας του $P(x)$.

β)

i. Είναι $P(0) = 2(0-1)^{20} - 3(0-1)^{10} + 5 \cdot 0^2 - 3 \cdot 0 - 2 = 2 - 3 - 2 = -3$.

ii. Αφού $P(0) = -3 \neq 0$, το x δεν είναι παράγοντας του πολυωνύμου $P(x)$.

Έξυπνα & Εύκολα!

5. Θέμα 21997

Δίδεται το πολυώνυμο $P(x) = (x - 1)(x - 2)(x - 3)$.

α) Ποιος είναι ο βαθμός του πολυωνύμου $P(x)$; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

(Μονάδες 12)

β) Ποιο είναι το πηλίκο $\pi(x)$ και το υπόλοιπο $\upsilon(x)$ που προκύπτει από την διαίρεση $P(x) : (x - 2)$;

(Μονάδες 13)

ΛΥΣΗ

α) Γνωρίζουμε ότι ο βαθμός του γινομένου (μη-μηδενικών) πολυωνύμων είναι ίσος με το άθροισμα των βαθμών των πολυωνύμων αυτών. Επομένως, ο βαθμός του πολυωνύμου $P(x) = (x - 1)(x - 2)(x - 3)$ είναι ίσος με 3, καθώς το $P(x)$ είναι γινόμενο τριών πολυωνύμων βαθμού 1.

β) $P(x) : (x - 2) = \frac{P(x)}{x-2} = \frac{(x-1)(x-2)(x-3)}{x-2} = (x - 1)(x - 3)$. Η διαίρεση, επομένως, είναι τέλεια, άρα το υπόλοιπο είναι ίσο με μηδέν.

Συνεπώς, $P(x) = (x - 2) \cdot \underbrace{(x - 1)(x - 3)}_{\pi(x)} + \underbrace{0}_{\upsilon(x)}$.

Άρα, $\pi(x) = (x - 1)(x - 3)$ και $\upsilon(x) = 0$.

Έξυπνα & Εύκολα!

Σχόλιο:

Το θεώρημα «Ταυτότητα της Διαίρεσης» λέει ότι: για κάθε ζεύγος πολυωνύμων $\Delta(x)$ και $\delta(x)$ με $\delta(x) \neq 0$ υπάρχουν δύο μοναδικά πολυώνυμα $\pi(x)$ και $\nu(x)$ τέτοια ώστε $\Delta(x) = \delta(x) \cdot \pi(x) + \nu(x)$, όπου το $\nu(x)$ ή είναι το μηδενικό πολυώνυμο ή έχει βαθμό μικρότερο από το βαθμό του $\delta(x)$.

Από την μοναδικότητα που εγγυάται το θεώρημα για τα πολυώνυμα $\pi(x)$ και $\nu(x)$, προκύπτει ότι και μόνο η παρατήρηση ότι

$$P(x) = (x - 2) \cdot (x - 1)(x - 3) + 0$$

αρκεί για να βγει αμέσως το συμπέρασμα ότι $\pi(x) = (x - 1)(x - 3)$ και $\nu(x) = 0$.

Έξυπνα & Εύκολα!